

NVAS Nieuwsbrief

jaargang 8, nummer 3

november 2005

IN DIT NUMMER

1	Voorwoord
2	Verslag NVAS-conferentie
3	Even kennismaken
4	(vervolg)
5	Diverse mededelingen Schatkist
6	Op de wissel
7	Prikbord
8	Recensie
9	(vervolg)
10	Afrika-agenda
11	De boekenkast
12	Webdossiers & Colofon

Beste lezers,

De NVAS-conferentie van 28 oktober mag een geslaagde dag genoemd worden, vanwege het aantal geïnteresseerde leden dat aanwezig was, maar ook door de presentaties en discussies zelf, de nieuwe leden die we er die dag bij gekregen hebben en de presentatie van de nieuwe *look* van de NVAS met een website en nieuw logo. Lotte Pelckmans en John Houtkamp hebben grote inspanningen geleverd om de website van de grond te krijgen. De dank aan hen vanuit het bestuur en de redactie is groot.

U kunt de nieuwe website bezoeken via:

www.afrikastudies.nl.

Voeg de link toe aan uw favorietenlijst, want regelmatig zal er nieuwe informatie bijgeplaatst worden, zoals de onlangs geplaatste links over Afrika-onderzoek. En binnenkort informatie over fondsen voor beurzen en subsidies. Graag ontvangen we ook uw nieuws, ideeën of aanvullingen op bestaande informatie. U kunt dit kwijt op het inmiddels bekende adres van Machteld Oosterkamp:

moosterkamp@ascleiden.nl

Dat zijn niet de enige veranderingen die er plaatsgevonden hebben. Inmiddels heeft de nieuwsbrief er twee nieuwe redactieleden bij. Barbara Schuil heeft aan de vorige nieuwsbrief al een bijdrage geleverd en Sahro Mohamed geeft u een terugblik op de conferentie in dit nummer. Welkom Barbara en Sahro!

Een andere merkbare verandering is dat de nieuwsbrief vanaf februari 2006 (het eerst volgende nummer) digitaal verspreid gaat worden. Hiervoor hebben wij uw juiste e-mailadres nodig. Op het e-mailadres waarop u regelmatig van ons aankondigingen ontvangt, krijgt u ook de nieuwsbrief toegestuurd. Is dat nog niet zo? Op pagina 5 leest u hoe u zich kunt aanmelden.

Dezelfde pagina heeft nog meer oproepen voor u in petto. Bestuurslid zijn van de NVAS is geen functie voor het leven. De huidige bestuursleden beseffen dat, ondanks het plezier dat ze eraan beleven, maar al te goed en geven graag hun stokje over aan nieuwe geïnteresseerden. Heeft u een visie voor de NVAS? Bij Marieke van Winden kunt u met uw aanmelding terecht (Winden@ascleiden.nl).

Dat naast bestuurswerk het academische leven ook doorgaat bewijst onze secretaris Lotte Pelckmans. Zij is voor haar promotieonderzoek een half jaar naar Mali vertrokken. We wensen haar succes en hopen haar gezond en wel omstreeks mei weer te verwelkomen.

Namens de Redactie,

Fiona Klein Klouwenberg, *redactielid*

NVAS Conferentie

Short Report on the NVAS Conference “Africa without Borders” 28 October 2005

By *Sahro Mohamed*

On 28 October 2005 the bi-annual NVAS conference was held in Leiden. Entitled “Africa without Borders” and was well attended by over 60 participants, the majority being NVAS members. Prof. Jan Abbink opened the conference and extended a warm welcome to everyone present. He hoped that everyone would be able to increase their knowledge about Africa and would also enjoy some thought-provoking discussions. John Houtkamp then officially launched the new NVAS website (<http://www.afrikastudies.nl>).

Prof. Michael Bourdillon from the University of Zimbabwe, as keynote speaker, gave an interesting presentation on “The Importance of Children”. How is it possible, he asked, that while our youth and children make up a significant part of our population, their potential as agents and contributors to society is highly underestimated and often neglected by society and by the academic world? Can history and social change be understood without paying attention to children and childhood? Prof. Bourdillon argued that this was not possible, that children are not simply passive recipients of nurture and culture and that in any case two extremes are to be avoided – treating children as objects and as adults. If we want to hear young people’s perspectives, it would simply be no use inviting them, for example, to this meeting and expecting them to take part like the rest of us adults.

Sessions 1 to 5 started immediately after Prof. Bourdillon’s address. All the sessions comprised at least 5-6 speakers and ran parallel to each other. Session 1 was entitled “Resources in public places: The interlocking uses of power and religion” and dealt with topics varying from the elections and repression of freedom in Ethiopia, understanding the Mungiki youth movement in Kenya, the Hutu-Tutsi conflict, indigenous ways of resolving conflict and violence in Ethiopia to a synopsis of how Franco-Mauritians are sustaining their elite character in post-colonial Mauritius.

Session 1 was attended by quite a number of Africans, mostly from Ethiopia. An intense debate followed the first presentation on the elections, political unrest and human rights abuses in Ethiopia, which continue as we speak. It was obvious that people »

are quickly losing trust in the current Ethiopian government. Perhaps it could learn a thing or two from its indigenous people – the Anyua – and their traditional ways of resolving violent conflict and disputes peacefully by negotiation and compromise (called *agem*).

After the third presentation, it was time for lunch and the attendants had time to socialize and share their impressions of the conference so far. Considering the smiles, laughter and good humour, everyone seemed to be enjoying themselves. After coffee it was time for the long-awaited film “Voices in the desert” produced by Metje Postma. The film, the first in a series of three documentaries, was based on the recordings of a group of Sudanese *Rashayda Bedouins* who had settled in a camp in Eritrea after being harassed by the Sudanese authorities. Impressed by the film and while discussing the contents, everyone then headed off for the rest of the presentations.

The sessions gave in-depth and exceptional insights into their respective themes and although I was mainly in Session 1, I made a determined effort not to confine myself to that alone and went off to see what was happening in the other sessions. Since the speakers each had 40 minutes for their presentations, there was enough time for a Q&A session and for regional analysis and fully contextual and critical discussion on the different topics presented.

The topics in Sessions 2-5 ranged from land problems, the environment and ecology in Africa, African verbal art, perceiving economic and technological changes in Africa to encounters between Africa and Europe.

For the names and affiliations of the different speakers and the exact titles of their presentations, please visit the NVAS website: <http://www.afrikastudies.nl>. ■

Even kennismaken

Nieuwe leden NVAS per 1 juni 2005

De afgelopen periode zijn er elf nieuwe leden bijgekomen. Hieronder publiceren we hun gegevens.

Marloes van Amerom

e-mail: mvanamerom@yahoo.co.uk

Vakopleiding

Afrikanistiek (Masters), Universiteit Leiden en Sociale Geografie (PhD), Universiteit van Durham (UK).

Werkkring

Momenteel werkzoekend.

Onderzoeksinteresse en land

Grensoverschrijdende wildparken, ecotoerisme, Zuidelijk Afrika.

Belangrijkste publicaties

Van Amerom, M., forthcoming 2006, 'African foreign relations as a factor in ecotourism development: the case of South Africa'. Journal of Ecotourism;

Van Amerom, M. and B. Büscher, 2005, 'Peace Parks in Southern Africa: Bringers of an African Renaissance?' Journal of Modern African Studies 43 (2): 159-182. Peer reviewed;

Van Amerom, M., 2004, Book review. 'African Wildlife & Livelihoods. The Promise and Performance of Community Conservation'. Africa 74 (4): 286. Peer reviewed;

Van Amerom, M., 2002, 'National Sovereignty & Transboundary Natural Resource Management Politics in Southern Africa', Geojournal 58 (4): 265-273. Peer reviewed;

Van Amerom, M., C. Hille and M. Horstmeier, 1996, Beroepsonderwijs in de Derde Wereld. Woorden of Daden? Een Inventarisatie-Onderzoek naar Beleid ten aanzien van de Ondersteuning van Beroepsonderwijs in de Derde Wereld. Amsterdam:Nomda.

Sahro Mohamed Ahmed

e-mail: sahro.m@gmail.com

Vakopleiding

Culturele Antropologie en Ontwikkelingssociologie (MA), Universiteit Leiden. »

Werkkring

-Board member & Consultant, United Network of Young Peacebuilders (UNOY), The Hague;
-Freelancer, Tolk en Vertaler, Inter Consultancy Bureau (ICB), Leiden;
-Trainer, Dutch Expert Centre Alternatives to Violence (NEAG), Amsterdam -Trainer intercultural Communication, European Youth Forum, Brussels.

Onderzoeksinteresse en land

Indigenous Conceptions of Violence and Conflict, Social Vulnerability, Gender, East Africa (Kenya and Somalia).

Belangrijkste publicaties

BOEKEN:

'Sounds of Laughter: an Anthology of Poems from the Soul', de Kreet, Leiden, 2003.

ARTICLES:

"Health, Conflict and Social Vulnerability in Northern Kenya: A casestudy of the Somali Pastoralist Women in Mandera" Conference Proceedings Report, paper presented during the 2005 PENHA 15th year Anniversary Conference in London: Pastoralism in the Horn of Africa "Surviving Against All the Odds", 2005.

"From Marginalization to Mobilisation: Envisioning the Strength of Young People Implementing the MGDs in Africa", Paper presented at the 7th African Students Conference 'Human Security and the MGDs', organised by UNOY Peacebuilders, The Hague, 22/10/2005.

Wat Betekent VN-Veilighedsraad Resolutie 1325 voor Vrouwen in Conflictgebieden? Paper presented at the "Oorlog & Vrede: Liggen de rollen al vast"? LBVO Vredessymposium, Universiteit van Humanistiek, Vrouwen Voor Vrede (VVV), Utrecht, Nov., 2005. (Geïnteresseerden kunnen bij het Sahro Ahmed de volledige publicatielijst opvragen.)

Sophie Bolt

e-mail: boltsophie@hotmail.com

Vakopleiding

Culturele Antropologie, Radboud Universiteit Nijmegen.

Onderzoeksinteresse en land

Algemene interesse in met name Afrika en religie, ik heb mijn leeronderzoek uitgevoerd in Rwanda naar Mariapelgrimage. »

Even kennismaken

Henriëke Schimmel

e-mail: hjschimmel@gmail.com

Vakopleiding

Culturele Antropologie aan de Radboud Universiteit Nijmegen.

Daar studeer ik nog en ik ben bezig met mijn afstudeerscriptie. Deze scriptie zal gaan over het onderzoek dat ik heb gedaan in Kasungu, Malawi, naar het dagelijkse leven van lichamelijk gehandicapte mensen.

Floor Mooy

e-mail: floormooy@yahoo.com

Vakopleiding

Ik ben nog aan het afstuderen ben en ik verwacht in maart klaar te zijn met mijn studie culturele antropologie aan de Radboud Universiteit in Nijmegen. Mijn leeronderzoek heb ik uitgevoerd in Ghana, mijn scriptie gaat over de ontmoeting tussen reizigers en Ghanezen in de Ashanti Region, daarover heb ik ook gesproken op de NVAS conferentie van 28 oktober 2005.

Onderzoeksinteresse en land

Mijn interesse ligt in ieder geval in West Afrika, op het gebied van contacten tussen Europa en Afrika, wat ook het onderwerp van ons panel was op de conferentie. Maar ik sta ook open voor andere onderwerpen of gebieden in Afrika.

Ik ben van plan West Afrika nog beter te gaan verkennen na mijn studie maar heb verder nog niet echt een idee wat voor werk ik precies wil gaan doen. Ik hoop dat lidmaatschap van NVAS mij misschien ook op dat gebied ideeën aan kan reiken.

Erica van der Sijpt

e-mail: ericavandersijpt@student.ru.nl

Vakopleiding

Culturele Antropologie afgestudeerd (cum laude), Radboud Universiteit Nijmegen.

Werkkring

Start met Research Master African Studies te Leiden.

Onderzoeksinteresse en land

Medisch-antropologisch onderzoek gedaan in Kameroen naar zwangerschapsverlies (miskramen en abortussen) bij vrouwen. Interesse in thema's als gender en macht, medische zoektocht en hulpverlening, verwantschap, reproductie en religie. »

Belangrijkste publicaties

Waarschijnlijk komt er een uitgave van mijn scriptie. Verder ooit een artikel over antropologie gepubliceerd in het blad van het Honours Programma (Honours Review) van de Radboud Universiteit te Nijmegen met als titel: De buitenlander een ander?

Maja Wannet

e-mail: ozzemaaj@hotmail.com

Vakopleiding

Doctoraalopleiding Culturele Antropologie (Radboud Universiteit Nijmegen);

Propaedeutisch jaar Cultuur-en WetenschapsStudies (Universiteit Maastricht).

Werkkring

Ik ben nog studerende, doch bijna klaar. Mijn doctoraalscriptie heb ik zojuist met goed gevolg (8,5) afgerond. Rest mij alleen nog een afsluitend doctoraal tentamen af te leggen. Ik hoop hier over een maand of twee mee klaar te zijn. Tegen die tijd zal ook mijn afstuderen plaatsvinden, waarna ik hoop iets van de door de jaren heen verzamelde wetenschappelijke kennis in de praktijk aan te mogen boren.

Onderzoeksinteresse en land

Etniciteit, identificatie; Nigeria, Kameroen, Ghana, Madagascar. Mijn afstudeeronderzoek heb ik in Dschang, Kameroen gedaan naar verschuivende meervoudige identificaties van Bamiléké-studenten tussen etnisch meer en -minder heterogene situaties.

■

Vaste rubriek

Wilt u, als (nieuw) lid, alsnog uw gegevens plaatsen? Dan kunt u contact opnemen met Machteld Oosterkamp. E-mail: moosterkamp@ascleiden.nl

Diverse mededelingen

Visiting fellow at ASC

On 12 September 2005, Abreham Alemu, from Addis Ababa University, Ethiopia, arrived in the Netherlands. He is a Ph.D. candidate in the Department of Social and Cultural Anthropology at Vrije Universiteit in Amsterdam and based at the same time at African Studies Centre (ASC) in Leiden.

He will be doing research on folklore and culture of the Macha Oromo people, who inhabit a large part of the south-western part of Ethiopia, in Eastern and Western Wollega, Illu Aba Bor, West Showa, and Jimma zones of Oromia National Regional State. Abreham has been conducting fieldwork in the area since 1996.

His Ph.D. research project is entitled: Ethnicity, Local Identity, and Folklore among the South-western Oromo of Ethiopia: a comparative study, which has grown out of his longstanding professional and cultural affiliation to the Oromo, as well as the current inter- and intra-cultural situations in the Ethno Federal State of Ethiopia, in which ethnic identity and in-group consciousness is pervasive. WOTRO (the Netherlands Foundation for Research in the Tropics) supports this project under the promotion and supervision of J. Abbink. His e-mail address at the ASC: visfel09@ascleiden.nl

Recente publicatie(s) gevraagd

Veel NVAS-leden publiceren regelmatig boeken of artikelen over Afrika. Niet elke publicatie krijgt aandacht in de pers of is alleen bekend in kleine kring. Om de bekendheid van onderzoek van NVAS-leden te bevorderen wil de redactie daar aandacht aan gaan besteden.

De ingezonden publicaties zullen vermeld worden in de nieuwe rubriek NVAS PR van het februarinummer van de Nieuwsbrief.

U kunt uw recente publicatie(s) (verschenen in 2005) mailen aan de redactie van de Nieuwsbrief via Barbara Schuil: s.barbarita@gmail.com

N.B. graag een heel korte samenvatting (1 à 2 zinnen) toevoegen voor redactioneel gebruik.

Bestuursleden gezocht

Wilt u betrokken zijn bij het reilen en zeilen van de NVAS, de organisatie van conferenties en de inhoud van de nieuwsbrief?

De NVAS zoekt nieuwe bestuursleden, met name een voorzitter, maar ook voor de overige bestuursfuncties.

U kunt zich melden bij Marieke van Winden, Winden@ascleiden.nl

Complete make-over

Zoals u ziet heeft de NVAS een nieuw logo, maar ook een nieuwe website en flyer.

De nieuwe website is gepresenteerd tijdens de NVAS-conferentie eind oktober. U vindt de website via www.afrikastudies.nl. Regelmatig wordt de website uitgebreid met nieuwe informatie. Recentelijk met bijvoorbeeld links naar sites over Afrika-onderzoek.

Heeft u interessante informatie voor de website dan is dat welkom op ons redactie-adres: Moosterkamp@ascleiden.nl

Een exemplaar van de nieuwe flyer is bijgesloten. Meer exemplaren kunt altijd opvragen via Marieke van Winden, Winden@ascleiden.nl

Nieuwsbrief digitaal

De nieuwsbrief zal voortaan digitaal verstuurd worden, de editie februari 2006 zult u dus niet langer op papier ontvangen. Zonder tegenbericht ontvangt u de nieuwsbrief automatisch digitaal, indien NVAS over uw e-mailadres beschikt uiteraard!

U kunt uw (juiste) e-mailadres doorgeven aan Marieke van Winden via onderstaand adres. Wanneer u regelmatig e-mailaankondigingen van ons ontvangt is dat niet nodig.

Heeft u geen beschikking over internet en wilt u de nieuwsbrief op papier blijven ontvangen dan kunt u dit bekend maken door middel van een klein bericht aan de redactie: Winden@ascleiden.nl

Op de wissel

Functiewijzigingen

In tegenstelling tot wat in vorige Nieuwsbrief vermeld stond heeft Johannes Fabian op 20 juni jl. geen afscheidscollge maar een afscheidsborrel gegeven. Fabian was sinds 1980 als hoogleraar verbonden aan de Afdeling Sociologie en Antropologie, Faculteit der Maatschappij- en Gedragwetenschappen van de Universiteit van Amsterdam. Hij bezette de leerstoel Culturele Antropologie. Op 1 oktober 2005 is hij opgevolgd door Niko Besnier. Johannes Fabian blijft lid van Amsterdam School for Social Science Research (ASSR).

Promoties

Rijksuniversiteit Groningen

Souleymane Ouédraogo (Burkina Faso), « Les Déterminants de la Sécurité Alimentaire dans le Plateau Central du Burkina Faso », (promotor: Prof. Schweigman). Promotiedatum was 26 mei 2005.

SOAS, Londen

Malika Kraamer promoveerde op 28 juni 2005 aan SOAS, University of London met het proefschrift "Colourful changes: two hundred years of social and design history in the hand-woven textiles of the Ewe-speaking regions of Ghana and Togo (1800-2000)". Op 18 november heeft zij een lezing gegeven over de belangrijkste bevindingen in haar proefschrift. Meer informatie over deze lezing kan opgevraagd worden bij mjkraamer@yahoo.com

Universiteit van Amsterdam

Getnet Tadele

Bleak Prospects: Young men, sexuality and HIV/AIDS in an Ethiopian town.

Date of ceremony: 7 September 2005

Advisors: Prof.dr. J.D.M. van der Geest, Dr. G. Hekma, Dr. H. Kloos

Op 20 september promoveerde **Abdou Salam Fall** uit Senegal aan de UvA op het onderwerp "Bricoler pour survivre. Perceptions de la pauvreté dans l'agglomération urbaine de Dakar".

Anouk de Koning

Global Dreams. Space, Class and Gender in Middle Class Cairo.

Date of ceremony: 21 September 2005

Advisor: Prof.dr. A.C.A.E. Moors

Universiteit van Twente

Op 5 oktober is **Mussie Teclemichale Tessema** gepromoveerd op "Practices, challenges and prospects of HRM in developing countries". The case of Eritrean Civil Service

Universiteit Leiden

Op 10 oktober 2005 is **Graziano Savà** gepromoveerd op "A Grammar of Ts'amakko" (a Cushitic language of Southwest Ethiopia).

Op 20 oktober 2005 is **Peter Kraal** gepromoveerd op "A Grammar of Makonde" (*Chiminna, Tanzania*).

Ibrahim Mouche uit Kameroen is op 2 november gepromoveerd op "Autorités traditionnelles et démocratisation au Cameroun. Entre centralité de l'état et logiques de terroir".

Universiteit Wageningen

Op 26 oktober promoveerde mw. **Debora Mulumba** op het onderwerp: "Gender relations, livelihood security and reproductive health among women refugees in Uganda. The case of Sudanese women in Rhino Camp and Kiryandongo Refugee Settlements".

Op 8 november promoveerde **S.R. Kondombo** op het onderwerp "Improvement of village chicken production in a mixed (chicken-ram) farming system in Burkina Faso".

Universiteit Tilburg

Promotie: 18 januari, **Petros Bahta Ogbazghi**: "The state, squatters and urban space in Eritrea".

ISS PhDs with Africa related topics:

John Agbonifo. The Ogoni Anti-Shell movement Hadaro Hando Filmon "Rural livelihood diversity, gender and persisting drought in Ethiopia". ■

Nieuwe projecten

Een nieuw project van de vakgroep Talen en Culturen van Afrika (TCA) van de Universiteit Leiden is:

De morfosyntax van twee modale categorieën in Omotische talen van Zuid-West Ethiopie.

NWO/WOTRO. Een post-doc onderzoek door Dr. Azeb Amha met Anne-Christie Hellenthal als OiO.

Een tweede project is *Orthography in a Plurigraphic Society: the Case of Tuareg in Niger*. WOTRO. Een PhD onderzoek door R. Elghamis.

Prikbord

IS-Academie

Leo de Haan

Op initiatief van het Directoraat-Generaal Internationale Samenwerking (DGIS) zijn er de afgelopen maanden tussen diverse wetenschappelijke instituten in NL en afdelingen van BuZa besprekingen over strategische samenwerking gevoerd. Over het algemeen heeft dit initiatief een warm onthaal gehad, omdat het de eerste serieuze poging sinds lang is om ontwikkelingsbeleid en wetenschappelijk onderzoek nader tot elkaar te brengen. De besprekingen worden gevoerd onder het label "IS-Academie". "IS-Academie" (Internationale Samenwerking, red.) beoogt uiteindelijk: de kwaliteit van het ontwikkelingsbeleid te verbeteren door de inschakeling van wetenschappers; een generatie jonge wetenschappers op te leiden met een open oog voor de kennisbehoefte van ontwikkelingsbeleid; bij te dragen aan een minder intern gericht perspectief van Ontwikkelings-samenwerking (OS)-ambtenaren. Dat hoopt men te bereiken door: onderzoek op te zetten dat zowel interessant en uitdagend is voor wetenschappers als bruikbaar is voor beleid; te investeren in een nieuwe generatie contactpersonen op universiteiten, die ervaring hebben met de praktijk van het OS-werk; een samenwerkingsverband op te zetten tussen beleidsafdelingen van het ministerie en universitaire instituten; het binnenhalen van jongeren. Allerlei vormen van samenwerking zijn in bespreking: gastcolleges van BuZa-medewerkers aan wetenschappelijke opleidingen, stages van studenten bij BuZa of bij ambassades, gezamenlijke promovendiprojecten, gezamenlijke onderzoeksprojecten, uitwisseling van staf, sabbaticals, seminars en conferenties. Over het algemeen begint men met kleinere, overzichtelijke vormen van samenwerking die geleidelijk moeten uitmonden in grotere en meer langdurige vormen van samenwerking. De samenwerking is allang niet meer beperkt tot DGIS-afdelingen (= ontwikkelingsbeleid), maar kan ook andere BuZa-terreinen beslaan. Voorop staat dat de samenwerking alleen maar een succes kan zijn als beide partners (BuZa-afdeling en wetenschappelijk instituut) hun uitgangspunten en doelen in de samenwerking kunnen terugvinden. Het gaat dus niet om opdrachtonderzoek, *tenders of consultancies*. De Directie Afrika (DAF) van BuZa heeft enige tijd geleden het ASC voorgesteld ook zo'n IS-Academie-traject in te gaan. De jaarlijkse dag DAF/BuZa op 27 september werd als aftrap daarvoor genomen. »

Vidi-beurs

De Nederlandse organisatie voor wetenschappelijk onderzoek (NWO) heeft een Vidi-beurs (een belangrijke postdoctorale onderzoeksbeurs) toegekend aan ASC/CNWS-onderzoeker Dr. Jan-Bart Gewald in verband met onderzoek naar de relatie tussen man en machine in Afrika. Ook in het technologisch minst ontwikkelde werelddeel zijn petroleum-, diesel- en benzinemotoren de krachtbronnen van het dagelijks leven. Vier deelprojecten, in ruimte en tijd gescheiden, onderzoeken de sociale geschiedenis van de onderbelichte maar alom tegenwoordige relatie tussen binnenverbrandingsmotoren en Afrikaanse samenlevingen.

ISIM-Afrikaproject

Het project Islam in Africa: Globalisation and moving frontiers heeft subsidie toegekend gekregen vanuit het NWO-programma: "The future of the religious past (2006-2009)". De hoofdaanvrager is Prof. Dr. Peter Geschiere (ASSR) met als mede-aanvragers Prof. Dr. Abdulkader Tayob (ISIM) en Dr. Karin Willemse (Erasmus Universiteit Rotterdam). Het onderzoeksteam bestaat uit:

-Dr. Guèye (Universiteit Anta Diop, Dakar)
-Dr. Shamil Jeppie (Universiteit van Cape Town, Zuid Afrika)

-Dr. José van Santen (Universiteit Leiden)
Het nieuwe project richt zich op de manieren waarop moslims zich engageren in de reconstructie van hun identiteiten in de context van verschillende vormen van globalisering en modernisering. In Kameroen, Senegal, Soedan en Zuid-Afrika, de landen die als case-studies zullen fungeren, zijn deze dynamieken het meest tastbaar. Daar is een debat over de herdefinitie van de "public sphere" tussen natiestaten en met name jonge moslimburgers. De autoriteit van religieuze instituten en de natiestaat om te beslissen hoe "moslim zijn" te interpreteren in relatie tot moderniteit is met name erg betwist. De zoektocht naar alternatieve identiteiten in de media wordt daarentegen juist vergemakkelijkt door de media. Een stroom van goederen, informatie en migranten beïnvloedt lokale ideeën in verband met "traditie" en "moderniteit", terwijl de staat probeert processen te beïnvloeden die zich steeds meer buiten haar controle afspelen.

(Vertaald uit Isim-review 16, 2005: 63) ■

Recensie

Sex and AIDS in Ethiopia

Review by Jon Abbink

A review of:

Getnet Tadele, *Bleak Prospects: Young Men, Sexuality and HIV/AIDS in an Ethiopian Town*. Academisch proefschrift, Faculteit Sociale Wetenschappen, UvA, 208 p., glossary, tables, map, photos. Amsterdam: Universiteit van Amsterdam (defended on 7 September 2005).

The Ethiopian sociologist Getnet Tadele, based at Addis Ababa University, has written a pioneering study on the relationship between sexual practices of young people and the spread of AIDS in Ethiopia.

Remarkably, very few studies have addressed this link: most research on AIDS in Africa, and certainly in Ethiopia, was concerned with epidemiology, public health issues, social problems caused by AIDS, and issues of intervention and treatment. The strong point of this thesis is the very original, in-depth and pioneering descriptive account of how poverty and sexual practices of young people in an urban setting interact and have an impact on the spread of AIDS. Perceptions of the disease and the risks of getting it are closely conditioned by the general state of poverty and lack of opportunities of young people in urban settings. This latter problem of poor, unemployed youths in urban Ethiopia has grown especially in the last decade, and has led not to new government policies to remedy the situation, but to outlawing 'vagrancy', making these vulnerable youth the easy target of police repression (p. 23).

The thesis contains chapters on the social and historical backgrounds of urban society, on the thinking about love, romance, and sex, about the actual sexual practices of youngsters in Dessé, about the role of religious and other cultural values in male-female relationships and sex, about the grave material problems and feelings of hopelessness of young people, and about risk perceptions and risk behaviour. A final chapter returns to some of the theoretical issues and to the practical challenges of dealing with HIV-AIDS problems.

The author places his research in a wider context of scientific studies on AIDS, and here it is remarkable to note that although there is a lot of informal, anecdotal and literary evidence about the phenomena of sexual behaviour, sub-cultures of poverty and their relation to health problems like HIV-AIDS in Ethiopia, very little serious academic literature exists. The author has remedied this with his work, and shows that one »

cannot ignore the economic conditions and socio-cultural values and the (lack of) opportunities of people when the aim is to understand and tackle AIDS.

Theoretically, the author takes a political economy approach, putting strong emphasis on the determining impact of socio-economic conditions on social behaviour and values (p. 6). He is convinced of the debilitating effect of poverty and lack of future prospects of youths, claiming that it robs them of any meaningful agency to change their lives or their behavioural options. He does not elaborate much on this in a theoretical sense, but it is obvious that in the ongoing social science debates on the relation between 'structure' and 'agency', he is inclined to ascribe the main explanatory value to 'structure'.

The study is based on substantial fieldwork in the northern Ethiopian town of Dessé, where the author worked among street youths and high school pupils, exploring their thinking on health, love, sexuality, and disease risks. It is based on rich though very distressing empirical material, reflecting the near unsolvable problems of poverty, lack of educational opportunity and low health standards in this town, representative of urban Ethiopian society in general. The account contains a lot of new information on sexual practices, sexual abuse, and urban poverty among urban youngsters, and provides a quite dismal view of the options of young people in a poor developing country. A tragic aspect revealed very well is the gulf between dreams and aspirations of young people on the one hand and the bleak conditions of life in which they have to live, on the other: lack of income, broken families, orphan hood, lack of family or state support and the general poverty of material conditions creates an attitudes of hopelessness and powerlessness, in their turn producing cynicism and recklessness in sexual and social life. In other words, the youngsters having dreams and ideals are simply incapable of realizing them. The situation is less despairing though for high school pupils, because they still have more options. Remarkable is the objectified, materialist oriented discourse on sex and love among Dessé's poor youngsters. Getnet discloses in minute and sensitive detail the overriding material, money and gift-oriented concerns of boys and especially girls in engaging in relationships (pp. 37, 39, 41, 55). Males complain, much more than women, that love is dead and that girls care only about money. As a result, many relationships include force and coercion, leading to girl swapping and group rape (p. 45). It is also telling that pornographic and violent video films watched by youngsters in Ethiopia in illegal 'video houses' - all imported from Western »

Recensie

(and some Asian) countries - slowly redefine young people's sensibilities and role patterns in a negative way. While Getnet found that Ethiopian youths ultimately reject what they see in these films as negative and contrary to their culture (p. 83), they will not fail to be influenced by them. Facing their predicament, it is often striking how well the street youths involved could analyse their problematic situation and reflect on it in a sensible, often wise, manner (e.g., pp. 51, 55). Especially in the cultural and social context of Ethiopia, the subject of sex and AIDS remains delicate in public debate and is difficult to study. There is a discourse of religiously based reticence and social shame around it. As is well-known from other African countries, many deaths due to AIDS are not announced as such, relatives and friends keeping quiet about the cause. Considering this, Getnet has written about the subject in a respectful and honest manner. He does neither hide his close personal experiences nor his dismay about his observations (p. 15), and admits that he had a hard time in actually doing the research. He also makes realistic remarks about the (im)possibility of intervention efforts in the HIV-AIDS crisis in Ethiopia: if policy-makers and researchers do not take into account the life world and the representations of the young people living in dismal conditions but insisting on the pleasures of love and sex, no programme to reduce AIDS or effect behavioural changes can be successful. Getnet shows that young people find the precautionary campaigns and warnings 'boring' (p. 141) and predictable, and as reflecting concerns and realities which they do not recognize. There is also much ignorance and conspiracy-thinking about the causes and the preventive measures such as using condoms. In the wider social and political context things should also change, because, as in several other developing countries, policies of silence or denial by the Ethiopian religious establishment have contributed to delay the formation of efficient policies to tackle the HIV-AIDS pandemic (p. 21). Both the Muslim and the Orthodox Christian organisations long rejected birth control measures and open debates about sex and AIDS. While there are some signs of change in recent years, religious spokespersons have been negligent and occasionally threatened government agencies not to become too open and emphatic in anti-AIDS and population policies.

In the last chapter, the author cites the views of three elder people about research on AIDS, two of them addressing him in the following words (p. 157): "We appreciate your travelling all this way in order to hear what we have to say. This interview should not be wasted. If you are interviewing us only for the »

purpose of saying that this is what the people of Dessie say, it will be useless. The result of this interview should bring a solution to our problems." (Aminu, 65-year old man).

And: "You told us that you are a university instructor. We have taken note of that. We have tried to be as informative as possible. As Aminu said, the information you have gathered should help you create ways, which bring the government and the public together in an effort towards saving the younger generation from its own mistakes. We hope that you will come up with solutions that are advantageous to both the government and the public. We hope this is the will of God." (Basha, 63-year old man).

These moving statements contain a great challenge, one which researchers often face from informants, but rarely can follow up adequately. With his study, Getnet felt that he has not responded properly to the challenge and the moral appeal of these people - he could not come up with plans and proposals to remedy the problem in the context of Ethiopian health and social policy (p. 172). But at least he is acutely aware of the relevance of this challenge, and has kept his commitment to work more on this issue in the future. He has also, very usefully, listed the views of youngsters themselves on possible prevention programmes (p. 147), pleading for taking them seriously. Future researchers should do the same. The subject of AIDS and the social and moral devastation it causes should be addressed thoughtfully and comprehensively, in a scientific and practical sense, by all researchers and policy makers involved.

In my estimate, this fascinating book will have a major impact on the thinking and the public debate about HIV- AIDS in Ethiopia, all the more so because its revealing and often painful descriptions were made by an Ethiopian researcher. The impact of work done by foreigners always meets with more scepticism in the country.

This thesis will be published this year as a Research Report in the publication series of the African Studies Centre (Leiden) hopefully then with the large number of typographical errors corrected and the transliteration of Amharic words and expressions improved. ■

Afrika-agenda

► Op **1 december** 2005 wordt in Antwerpen de Regiobijeenkomst Centraal Afrika/Grote Merengebied gehouden.

Het adres is Hof van Liere, Prinsstraat 13, Antwerpen.

Aanmelden kan via

www.global-connections.nl/registration

Voor meer informatie kunt u terecht bij: Dr Mirjam A.F.

Ros-Tonen, Universiteit van Amsterdam,

Tel: (+31) 20 525 4179 / 4062,

Fax (+31) 20 525 406 4051,

E-mail: m.a.f.ros-tonen@uva.nl.

► Debate "Arena Africana". In this third and last debate of the series the theme will be "This land is your land... An African rainbow evolution and the future of small-holder farming". The main speakers are Ms. Mercy Karanja (Kenya) and Mr Mamadou Cissokho (Senegal).

The debate will be held on Wednesday **7 December**, 20:00, at De Balie, Kleine-Gartmanplantsoen 10 in Amsterdam.

You can make a reservation by phoning 020-5535100. Entrance is € 5,00.

More information: www.ascleiden.nl/arena-africana/

► Training Workshop: Social Change and Identity in Muslim Societies

8 December 2005 - **14 December** 2005 in Beirut, Lebanon, organized by SEPHIS, ISIM and OIB.

► Public debates about Islam in Europe: Why and How 'Immigrants' became 'Muslims', ISIM-supported workshop at the Seventh Mediterranean Social and Political Research Meeting

22 March - 26 March 2006 in Florence and Montecatini Terme, Italy. The convenors are Stefano Allievi and Martin van Bruinessen. ■

Vaste rubriek

Wilt u in de volgende nieuwsbrief uw evenement hier ook vermeld zien? Uw informatie is welkom bij:

lpelckmans@ascleiden.nl

Informatie over events kunt u ook vinden op:

www.connecting-africa.net

Congres

Aan: alle Afdelingen Geschiedenis aan Nederlandse universiteiten

Zuid-Afrikaans Bilateraal Historisch Congres

Pretoria , **26-28 juni 2006**

Sinds 1997 zijn enkele bilaterale Nederlands-Zuid-Afrikaans historische congressen belegd.

Het initiatief ging steeds uit van de Nederlands Zuid-Afrikaanse Vereniging (NZAV), prof. Dr. G.J. Schutte (VU), in samenwerking met wisselende afdelingen Geschiedenis van een van de Zuid-Afrikaanse universiteiten

Deze bilaterale congressen bieden uitgelezen ontmoetingsgelegenheden voor historici uit beide landen, die zo verschillende samenlevingen vertegenwoordigen – samenlevingen die tegelijkertijd tal van overeenkomsten en verschillen bezitten.

Het vierde bilaterale congres zal plaatsvinden te Pretoria, **26 – 28 juni 2006** in samenwerking met HASA (Historical Association of South Africa, editor van het tijdschrift *Historia*) dat in die dagen zijn 50-jarig bestaan viert.

*Thema van het congres " **Belonging and not belonging: a historical perspective**" biedt Nederlandse historici de mogelijkheid zich te presenteren met bijdragen op dat terrein.*

Extra aanleiding is dat de Nederlands-Zuidafrikaanse vereniging in hetzelfde jaar 2006 haar 125-jarig bestaan viert, een onderwerp dat heel goed past in het thema van het congres.

Graag nodigen wij u uit deel te nemen aan dit congres. Uw aanmelding en voorstellen voor een bijdrage ontvangen wij graag **vóór 15 januari 2006** op onderstaand adres.

Met vriendelijke groet, namens de NZAV,

Dr Sief Veltkamp-Visser
Directeur Zuid-Afrika Huis
Keizersgracht 141
1015 CK AMSTERDAM

telefoon: 020-6249318

e-mail: veltkamp@zuidafrikahuis.nl ■

De boekenkast

African Urban Economies; Viability, Vitality or Vitiation?

By Deborah Fahy Bryceson and Deborah Potts
Palgrave Macmillan Editors
Hardback 1-4039-9947-3 priced £32.50 special offer
until 5 January 2006

Africa yearbook 2004: Politics, Economy and Society South of the Sahara / edited by Andreas Mehler, Henning Melber, Klaas van Walraven. – Leiden : Brill, 2005, 500 p. ISBN 90-04-14462-5.

The Africa Yearbook covers major domestic political developments, the foreign policy and socio-economic trends in sub-Sahara Africa, all related to development in one calendar year. The Yearbook contains articles on all sub-Saharan states focusing on major cross-bordering developments and sub-regional organizations as well as one article on continental developments and one on European-African relations. Info: www.brill.nl en www.ascleiden.nl/publications/

Crafting peace: Strategies to Deal with Warlords in Collapsing States / by Sasha Lezhev. Lanham, MD : Lexington Books, 2005. ISBN 0-3791-0957-X.

The book gives an in-depth analysis of warlords as a type of insurgency and examines conflict resolution strategies to deal with warlords, using Sierra Leone and Tajikistan as case studies.

Reinventing order in the Congo: How People Respond to State Failure in Kinshasa / Theodore Trefon (ed.). – London/Kampala : Zed Books/Fountain Publishers, 2005, 222 p. ISBN 1-8427-7490-5.

In this volume Congolese and Western scientists over most aspects of urban life in Kinshasa – how ordinary people, in the absence of formal sector jobs, hustle for a modes living; the famous 'bargaining' systems ordinary Kinois have developed, and how they access food, water, health care and education. The NGOization of service provision is analysed, as is the quite rare incidence of urban riots. Equally interesting are the studies of popular discourses, including street rumour, witchcraft, and attitudes to 'big men' like musicians and preachers.

Histoire du Christianisme au Cameroun: des Origines à nos Jours / Jean-Paul Messina, Jaap van Slageren. – Paris : Karthala, Yaounde : Cle, 2005, 452 p. ISBN 2-8458-6687-9.

In Kameroen bleek een grote behoefte aan een beschrijving van de eigen kerkgeschiedenis. Naast aandacht voor de buitenlanders, zendelingen en missionarissen, die het Evangelie naar Kameroen brachten, is er ook aandacht voor het verhaal van de eigen mensen en de geschiedenis van Kameroen. »

Tommy Boys, Lesbian Men and Ancestral Wives: Female Same-sex Practices in Africa / Ruth Morgan and Saskia Wieringa. - Johannesburg : Jacana Media, 2005, 335 p. ISBN 1-77009-093-2.

This book documents same sexuality in East and southern Africa and has been co-authored by women activists spanning six countries. These personal narratives vividly document a range of issues relating to sex and secrecy – an incredibly difficult area to research as many African leaders declare it taboo on the basis that these practices are alien to African culture and are import from the depraved west.

De Feniks / Chika Unigwe. Amsterdam : Meulenhoff/Manteau, 2005, 212 p. ISBN 90-8542-015-6.

De feniks is een roman over Oge, een Nigeriaanse vrouw, die in Europa woont in het Vlaamse Turnhout. Het oude continent baadt in een sfeer van afstandelijkheid en onbegrip. Tot overmaat van ramp sterft haar zoon. In Oge's verdriet wordt de herinnering aan haar familie tastbaarder dan ooit. Toch lukt het Oge om overeind te blijven.

Brill Academic Publishers heeft zijn eerste **African Studies E-Bulletin** gepresenteerd. In deze elektronische nieuwsbrief vindt u informatie over hun Afrika Studies programma. Aanmelden kan via <http://www.brill.nl/newsletters.asp>

Ghanese uitgave van het proefschrift

Op 15 september jl. vond de presentatie plaats van de Ghanese uitgave van het proefschrift van Marijke Steegstra onder de titel: **Dipo and the Politics of Culture in Ghana**. Het boek is uitgegeven door Woeli Publishing Services te Accra. WOTRO maakte de publicatie mogelijk door een subsidie te verstrekken uit het Capacity Development Fund.

De eerste exemplaren zijn bij opbod verkocht met een opbrengst van 500 euro. Dit bedrag gaat naar het "Education endowment fund" van de paramount chief van de Krobo. Doel van dit fonds is om arme kinderen naar school te kunnen laten gaan.

Het proefschrift verscheen in 2004 onder de titel "Resilient rituals. Krobo initiation and the politics of culture in Ghana" bij Lit-verlag te Munster in de reeks "Modernity and belonging" van Peter Geschiere en Birgit Meyer. Van Sjaak van der Geest verscheen een positieve recensie van dit proefschrift in de Volkskrant van 18 februari 2005 in de boekenbijlage Cicero onder de titel: "De veerkracht van Dipo. Politiek gegoochel met een 'heidens' ritueel in Ghana". ■

Webdossiers ASC

The following webdossiers were published by the Library, Documentation and Information Department of the African Studies Centre (ASC) in Leiden.

Poverty reduction and land issues in East Africa

The ASC has compiled this web dossier on development issues in Kenya, Tanzania and Uganda to coincide with the first East Africa Day. The conference, which was held in Leiden on 22 June 2005, was organized by the African Studies Centre in cooperation with the Development Policy Review Network (DPRN).

The dossier begins with background information about the East Africa Day and then provides a list of titles on two specific themes: (1) policies for rural poverty reduction in East Africa, and (2) land issues in East Africa..

1. Background
2. Policies for rural poverty reduction in East Africa
3. Land issues in East Africa
4. Selected Web Resources

<http://www.ascleiden.nl/library/webdossiers/PovertyReduction.aspx>

Privatization in Africa

The ASC has compiled this web dossier on privatization in Africa to coincide with the first West Africa Day. The conference, which was held in Leiden on 15 November 2005, was organized by the African Studies Centre in cooperation with the Development Policy Review Network (DPRN).

This dossier begins with background information about the West Africa Day and then provides a list of titles on privatization in Africa.

1. Background
2. Bibliography on Privatization in Africa (in Africa in general and in West Africa)
3. Selected Web Resources

<http://www.ascleiden.nl/Library/Webdossiers/Privatization.aspx>

The title section is based on the ASC library's collection and contains titles of books and articles published in the last ten years. Each title links directly to the corresponding record in the online catalogue that provides details about the title as well as abstracts of articles and edited works. The dossier concludes with a number of web resources.

For further information, please e-mail us at asclibrary@ascleiden.nl or phone +31 (0)71 527 3354. ■

Colofon

De NVAS Nieuwsbrief wordt uitgegeven door de Nederlandse Vereniging voor Afrika Studies.

De digitale versie van de nieuwsbrief kunt u nalezen op <http://www.afrikastudies.nl>

Heeft u een bijdrage voor de nieuwsbrief? Mail of stuur uw kopij naar: moosterkamp@ascleiden.nl of onderstaand redactie-adres:

Redactie-adres:

Secretariaat NVAS
p/a Afrika-Studiecentrum
Postbus 9555
2300 RB Leiden
fax: 071- 527.33.44
website: <http://www.afrikastudies.nl>

N.B. De redactie besluit of een stuk uiteindelijk geplaatst wordt en behoudt zich het recht voor om kopij in te korten en/of te bewerken.

Redactie:

Sahro Mohamed
Machteld Oosterkamp
Lotte Pelckmans
Barbara Schuil

Gastredacteuren:

Jan Abbink
Leo de Haan

Eindredactie:

Fiona Klein Klouwenberg

Reproductie en verzending:

Met dank aan het secretariaat Afrika-Studiecentrum voor de geboden ondersteuning.

Contributie:

De contributie bedraagt € 11,50 per jaar, voor student-leden en 65-plussers € 4,50 per jaar. Dit bedrag kan worden overgemaakt naar rekening nr. 781 90 46 van de Postbank o.v.v. uw adresgegevens en geboortedatum.

Let op!

Voor toezending van de nieuwsbrief, e-mail enz. hebben wij uw adresgegevens nodig. Deze kunt u mailen naar: Marieke van Winden, Afrika-Studiecentrum (winden@ascleiden.nl)

De NVAS Nieuwsbrief verschijnt drie maal per kalenderjaar (februari, mei en november).■